

STRESZCZENIE ROZPRAWY DOKTORSKIEJ
PIOTRA JAKUBA WĄSOWSKIEGO
PT. *BOSKI WZÓR, KTÓRY W SOBIE NOSZĘ*

Dysertacja doktorska Piotra Jakuba Wąsowskiego poświęcona jest autentyczności w twórczości pięciu polskich pisarzy współczesnych: Marka Bieńczyka, Doroty Masłowskiej, Andrzeja Stasiuka, Olgi Tokarczuk i Magdaleny Tulli.

W pierwszym rozdziale autor omawia historię pojęcia autentyczności, kładąc szczególny nacisk na twórczość Jana Jakuba Rousseau. Następnie przechodzi do omówienia związków autentyczności z romantyzmem, obecności idei autentyczności w brytyjskim literaturoznawstwie a także filozoficznej i socjologicznej analizy autentyczności w kulturze współczesnej. Rozdział zawiera przybliżenie dwóch polskich relatywnie nowych publikacji na temat szczerości i autentyczności. Wieńczy go konkluzja, enumeracja cech autentyczności we współczesnej kulturze a także zjawisk i mechanizmów, które na nią oddziałują.

Drugi rozdział traktuje o twórczości Andrzeja Stasiuka. Autor łączy analizę przejawów kultury autentyczności z narratologicznym ujęciem podmiotu sylleptycznego. W twórczości Stasiuka daje się zauważyć toposy charakterystyczne dla autentyczności, takie jak ucieczka od nieautentyczności.

Trzeci rozdział opisuje związki twórczości Doroty Masłowskiej z kulturą autentyczności. Toposy charakterystyczne dla autentyczności w twórczości pisarki są najbardziej liczne. Są to: ścisłe rozgraniczenie między obcymi, społecznymi a jednostkowymi elementami życia duchowego, ucieczka od nieautentyczności, osąd wobec przejawów fałszu.

W czwartym rozdziale zabiegom interpretacyjnym poddana jest twórczość Olgi Tokarczuk. To twórczyni sytuująca się na obrzeżach kultury autentyczności. Jednakże jej kontekst pozwala ustalić ważne cechy twórczości noblistki, takie jak, w szczególności, eksploracja niemożności jednostkowego działania.

Piąty rozdział dotyczy Magdaleny Tulli. W tej części pracy autor zastanawia się nad absorpcją przez dyskurs obcych elementów w geście sprzeciwu wobec jego uroszczeń. Ten gest w kulturze autentyczności jest trudno zauważalny, ponieważ przyzwyczailiśmy się do tego, że dzieło sztuki to ekspresja jednostki.

Szósty rozdział obejmuje rozważania o twórczości Marka Bieńczyka. Autor przekonuje w nim o roli traumy w kreacji nowoczesnej autentyczności. Bieńczyk przedstawia w *Tworach* Zagładę Żydów w sposób negatywnie – przez ukazanie ślepotę świata przedstawionego na

ludobójstwo. Autor analizuje językowe tryby tego przeoczenia w kontekście myśli Victora Klemperera.

Konkluzje pracy wyrażone są w zakończeniu.